

pil do služby na onom dvoře, bylo zavedeno najímání deputátníky od 1. ledna do 31. prosince každého roku do služby. Poskytoval-li Vojtěch R. deputátníkům mimo ostatní na dotýčný rok vypočtené služební požitky i půdu pro osázení brambor, aby jim tím způsobem zajistil i deputát na bramborech, dlužno z okolnosti té dle §u 914 obč. zák. právem usuzovati, že sklizeň brambor z vyhrazené pozemkové plochy byla myšlena jako služební požitek deputátníkův za ten kalendářní rok, na který smlouva služební s ním ujednána byla, čemuž na doklad soud první stolice právem dále uvádí, že Vojtěch R. deputátníkům, kteří koncem roku ze služby odcházeli, brambory z přijaté sklizně ponechával. Na zvyklost tuto odvolává se soud první stolice právem jako pomůcku k výkladu smlouvy (§ 914 obč. zák.). Na správnosti úsudku toho nemění ničeho, že Karel T. v roce 1916 byl ve službě teprve od 1. dubna, tudíž ne celý rok; v tomto roce byla mu sklizeň bramborů poskytnuta jako deputát právě také jen za tento, byť ne zcela odsloužený rok. Ježto pak dle zjištění prvé stolice přejímali nástupci R-ovi deputátníky jeden od druhého za týchž podmínek a zejména ani Ladislav Š. ani Josef D. s Karlem T-em neučinili nijaké od dřívějšího způsobu odchylné úmluvy o tom, že by se bramborová dávka ze sklizně měla jinak započítávati a ježto ani podrobením se kolektivní smlouvě v té příčině změna nenastala, dlužno uznati způsob, jak soud prvé stolice otázku tuto rozřešil, za oprávněný.

#### Čís. 2480.

**Bylo-li smluveno zaplacení kupní ceny při obdržení účtu, nemůže je kupitel odpíráti poukazem k tomu, že zboží nebylo ihned s účtem zasláno, nanejvýš prohlásil-li před tím, že zboží nepřijme.**

(Rozh. ze dne 10. dubna 1923, Rv I 1114/22.)

Žalobě o zaplacení kupní ceny bylo vyhověno soudy v s e c h t ř í s t o l i c, Ne j v y š š í m s o u d e m mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Výtka vadného právního posouzení je neopodstatněna. Nižšími soudy bylo zjištěno, že v prosinci 1920 byla mezi stranami ujednána trhov. smlouva ohledně 1000 m prostěradlového plátna po 42 Kč 50 h 1 m. Dále bylo zjištěno, že zaplacení bylo smluvěno při obdržení účtu a že tato úmluva později změněna nebyla. Zjištěno bylo také, že k zrušení smlouvy pro nesouhlas žalobkyně nedošlo. Konečně zjištěno, že žalovaná obdržela účet na zbytek zboží k 1. březnu 1921. Z toho plyne a oba nižší soudy právem uznaly, že jest na žalované, by, obdrževši účet, ve smyslu smlouvy kupní cenu za 659 m, které žalobkyně je ochotna dodati, tudíž 28.007 Kč 50 h s příslušenstvím zaplatila (§ 1052, 1062 obč. zák. a čl. 342 obch. zák.). Této povinnosti nesprouštuje žalovanou okolnost, že jí zboží nebylo hned s účtem odesláno a že prý žalobkyně neměla zboží ani pohotově a k odeslání připraveno. Ježto žalovaná ještě před odesláním zboží dopisem ze dne 22. února 1921 oznámila žalobkyni, že od smlouvy odstupuje a zboží nepřijme, nebylo by se srovnávalo s péčí řádného obchodníka (čl. 343 obch. zák.), kdyby

žalobkyně přes to s účtem odeslala i zboží. Na neprokázanou okolnost, že snad nebylo zboží při odeslání účtu hotovo a k zaslání připraveno, nemůže žalovaná s úspěchem proto poukazovati, ježto její povinnost k zaplacení účtu podle smlouvy od pohotovosti (odeslání) zboží nezávisí. Neodeslání zboží mělo by svůj význam, kdyby účet byl zaplacen.

### Čís. 2481.

**Bylo-li vyrovnání potvrzeno dříve, než skončeno bylo v první stolici ústní jednání o zažalované pohledávce, jest přisouditi zažalovanou pohledávku pouze penízem, odpovídajícím vyrovnací kvotě.**

**Nedodržení závazků dlužníkem ve vyrovnání převzatých nemůže býti samo o sobě důvodem, by vyrovnání bylo prohlášeno neplatným.**

(Rozh. ze dne 10. dubna 1923, Rv I 1135/22.)

Žaloba o zaplacení pohledávky byla zadána na soudě dne 10. září 1921. Dne 7. února 1922 došlo mezi žalovanou a jejími věřiteli k soudnímu vyrovnání, dle něhož měli věřitelé obdržeti pouze 5% pohledávek. Zažalovaná pohledávka byla v řízení vyrovnávacím uznána za pravou. Vyrovnání bylo příslušným soudem dne 4. dubna 1922 právoplatně potvrzeno. Rozsudkem ze dne 16. května 1922 přiznal procesní soud první stolice žalobkyni pouze 5% zažalované pohledávky, maje za to, že dle §u 53 vyr. řádu není dlužník povinen více platiti. Odvolací soud přiznal žalobkyni celou pohledávku, ježto vyrovnávací řízení, zavedené po podání žaloby, nemůže míti vlivu na zažalovanou pohledávku.

Nejvyšší soud obnovil rozsudek prvního soudu.

### Důvody:

Dovolání žalované firmy jest oprávněno potud, pokud s hlediska §u 503 čís. 4 c. ř. s. poukazuje na výsledek řízení vyrovnávacího. Podle spisu došlo 7. února 1922 mezi žalovanou firmou a jejími věřiteli k soudnímu vyrovnání, dle něhož věřitelé mají obdržeti pouze 5% svých pohledávek, kteréžto vyrovnání bylo 4. dubna 1922 příslušným soudem právoplatně potvrzeno; toto vyrovnání vztahuje se také na zažalovanou pohledávku firmy M., jejíž zástupce uvedl v první stolici při ústním přeličení 6. května 1922, že celá zažalovaná pohledávka byla ve vyrovnávacím řízení uznána za pravou. Poněvadž vyrovnání bylo soudně potvrzeno dříve, než tento spor byl v první stolici skončen, a poněvadž soudní potvrzení nabylo moci právní, dlužno vzhledem na §§ 272, 390, 530 čís. 7 a 531 c. ř. s., jakož i na § 35 ex. ř. vzíti při rozhodnutí tohoto sporu zřetel na obsah vyrovnání, totiž na okolnost, že podle vyrovnání mají věřitelé žalované firmy obdržeti jen 5% pohledávek. Podle §u 53 vyr. řádu nastalo soudním potvrzením vyrovnání, tedy 4. dubna 1922, sprostění žalované firmy ze závazku jejího vůči žalující firmě až do výše 95%; zažalovaná pohledávka tedy dnem 4. dubna 1922 pominula až do této výše a zustala v platnosti jen ve výši 5%, totiž jen částkou 110 Kč 25 h, přisouzenou žalující firmě rozsudkem procesního soudu první stolice. Soud odvolací ovšem správně uvedl, že zažalovaná pohledávka byla již 24. září 1921, kdy první rok v tomto sporu byl konán, splatna